

BRENDA PREHAL

*Fornleifaskráning vegna lagningar
ljósleiðara og hitaveitu í Hrútafirði og á
Heggstaðanesi.*

Forsíðumynd: Horft til suðausturs yfir vörðu á Óspaksstöðum.

© Brenda Prehal/Byggðasafn Skagfirðinga
2021/242

Efnisyfirlit

Inngangur.....	4
Tilgangur fornleifaskráningar.....	4
Aðferðarfræði	5
Fornleifaskráning	7
Samantekt	33
Heimildaskrá	39
Hnitaskrá.....	42

Inngangur

Byggðasafn Skagfirðinga tók að sér skráningu vegna lagningu hitaveitu og ljósleiðara á Heggstaðanesi og í Hrútafirði að beiðni Skúla H. Hilmarssonar rekstrarstjóra framkvæmda og umhverfissviðs Húnaþings Vestra. Skráning á vettvangi fór fram dagana 18.-21. maí 2021. Fyrirhuguð lagnaleið er um 40km að lengd. Vettvangsvinna, úrvinnsla og skýrsluskrif voru í höndum Brendu Prehal fornleifafræðings.

Verknúmer Minjastofnunar Íslands: 2674

Tilgangur fornleifaskráningar

Fornleifaskráning er forsenda þess að hægt sé að gera heildstætt mat á minjum og minjagildi og er undirstaða allrar minjavörslu og áætlunar um varðveislu og kynningu minja. Með markvissri heildarskráningu skapast grundvöllur til að fylgjast með minjastöðum, hvort þeir séu í hættu vegna skipulagsgerðar eða annarra framkvæmda og hvort náttúrulegar aðstæður geti spillt þeim á einhvern hátt.

Allar fornleifar eldri en 100 ára falla undir ákvæði Menningarminjalaga nr. 80 frá 29. júní 2012.¹ Fornleifar teljast, samkvæmt 3. gr. laganna „hvers kyns mannvistarleifar, á landi, í jörðu, í jökli, sjó eða vatni, sem menn hafa gert eða mannaverk eru á og eru 100 ára og eldri [...]“

Um skráningu vegna skipulags og undirbúnings framkvæmda segir í 16. gr.: „Skráning fornleifa, húsa og mannvirkja skal fara fram áður en gengið er frá aðalskipulagi eða deiliskipulagi. Áður en deiliskipulag er afgreitt eða leyfi til framkvæmda eða rannsókna er gefið út skal skráning ætíð fara fram á vettvangi. [...] Sá sem ber ábyrgð á skipulagsgerð í samræmi við skipulagslög skal standa straum af kostnaði við skráninguna. Ríkissjóður skal þó bera kostnað af fornleifaskráningu sem fram fer innan þjóðlendu nema um annað hafi verið samið. Skulu skipulagsyfyrvöld hafa samráð við Minjastofnun Íslands um tilhögun skráningar eða endurskoðun á fyrri fornleifa-, húsa- og mannvirkjaskrár með hliðsjón af fyrirhuguðum breytingum á skipulagi [...]

Í 24 gr. segir: „Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskonun umsvifalaust svo skera megir um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megir fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.“ Þetta á að sjálfsögðu bæði við um minjar sem ekki eru sýnilegar á yfirborði en koma í ljós við jarðrask sem og minjar sem kunna að finnast eftir að fornleifaskráningu lýkur og skráningaraðilum hefur af einhverjum sökum yfirsétt.

Aðferðarfræði

Í undirbúningi að vettvangsskráningu fornleifa er farið í gegnum ritheimildir svo sem fornbréfasafn, örnefnaskrár, jarðabækur og byggðasögurit auk þess sem talað er við staðkunnuga þar sem það er mögulegt. Vettvangsferðir felast í því að svæði eru gengin og

¹ Lögin má í heild skoða á vefsíðu Alþingis: <https://www.althingi.is/lagas/nuna/2012080.html>

minjar leitaðar uppi, þeim lýst og þær mældar upp og ljósmyndaðar. Þar sem mögulegt er eru loftmyndir notaðar til að greina minjar eða svæði þar sem líklegt er að minjar finnist.

Í skýrslunni fá allar staðsettar fornleifar nafn jarðarinnar sem þær tilheyra, auk sameiginlegs verkefnanúmers sem Minjastofnun Íslands úthlutar og hlaupandi númer. Til dæmis fær meint kuml í landi Heggstaðir raðnúmerið 1 og framan við það er sett verkefnisnúmer Minjastofnunar [Heggstaðir 2674-1]. Númerið er notað þegar vísað er til fornleifa í texta og á kortum. Í umfjöllun um einstaka minjar í skýrslunni er nafn jarðarinnar sem þær eru setti framan við númerið til aðgreiningar.

Lagt er mat á um hvaða tegund minja er að ræða, þ.e. híbýli manna, sjóhús o.s.frv., hversu vel þær eru varðveittar og í hve mikilli hættu þær eru af völdum utanaðkomandi áhrifa. Ástand minja og hættumat er gefið upp eftir skráningarstöðlum Minjastofnunar Íslands sem finna má á vef stofnunarinnar: www.minjastofnun.is. Hættumat í þessu tilfelli miðast við mögulega hættu af völdum fyrirliggjandi framkvæmda vegna lagningar ljósleiðara og hitaveitu í Hrútafirði og á Heggstaðanesi.

Við skráningu jarðstrengja eru skoðaðir 15m til beggja hliða út frá strenglögnum.

Minjarnar voru mældar upp á vettvangi með GPS tækjum sem gefa nákvæmni undir 1m í skekkju.

Yfirlitsmyndir er að finna aftast í skýrslunni, auk töflu þar sem allar helstu upplýsingar um einstakar minjar koma fram: Sérheiti ef um slíkt er að ræða, hlutverk, tegund, ástand, hættumat og hættuorsök, áætlaður aldur o.s.frv. Þá er staðsetning minja, þar sem hún er þekkt, gefin upp í töflunni í Ísnetshnitum (ISN93). Loftmyndir voru fengnar hjá verkkaupa.

Mynd 1. Minjar 2674-1 og 2674-2.

Heggsstaðir 2674-1

Hlutverk: Óþekkt, útihús

Tegund: Þúst

Hættumat: Engin hætta – 28m NA af fyrirhugaðri lagnaleið

Staðhættir

Um 10m NA af íbúðarhúsinu á Heggsstöðum er þúst.

Lýsing

Þústin er um 9m x 15m að utanmáli og liggur N-S. Hún er grasi gróin og þegar skráning fór fram var þarna töluvert magn timburs.

Mynd 2. 2674-1, horft til SV.

Aðrar upplýsingar

Á túnakorti Heggstaða frá 1920, sést að þarna hefur að líkindum staðið útihús.

Heggstaðir 2674-2

Hlutverk: Óþekkt, útihús

Tegund: Þúst

Hættumat: Engin hætta – 25m austur af fyrirhugaðri lagnaleið

Staðhættir

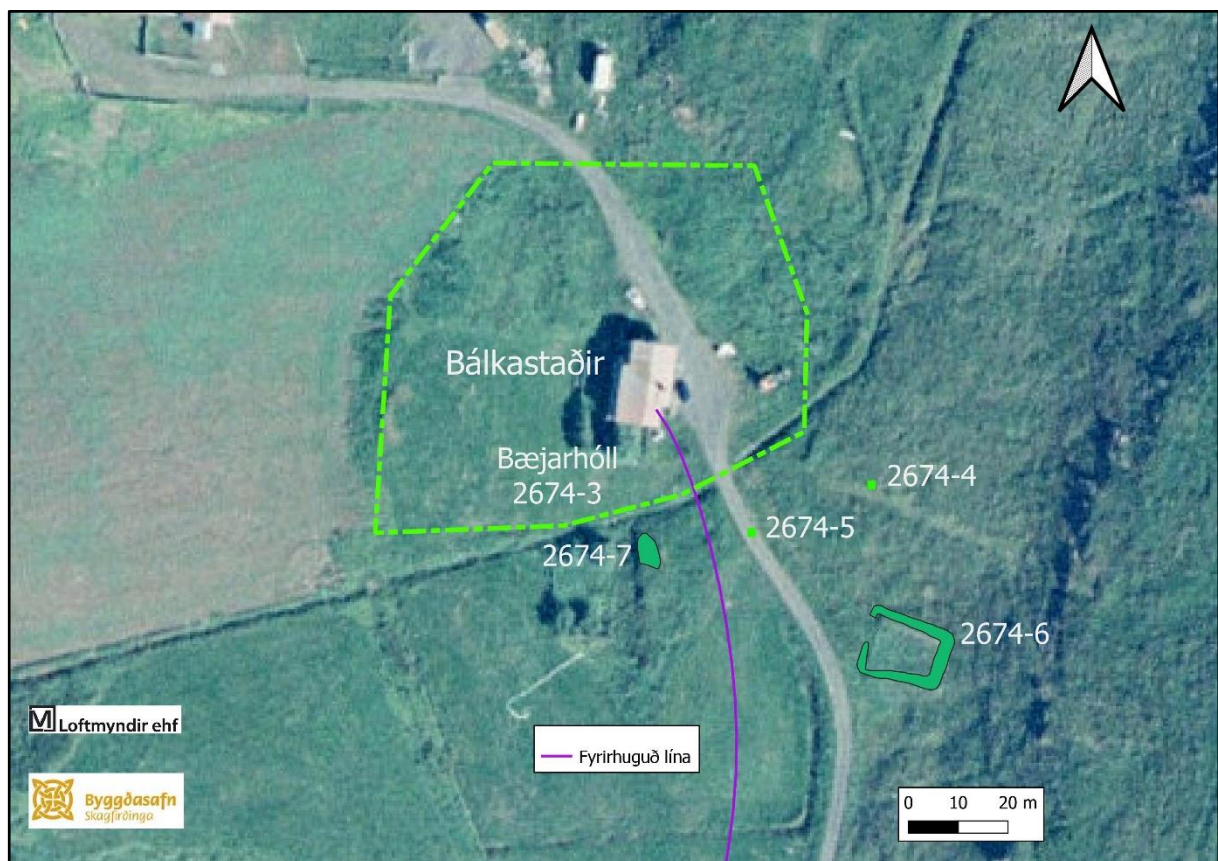
Um 20m austur af íbúðarhúsinu á Heggstöðum er þúst.

Lýsing

Þústin er um 6,5m x 9m að utanmáli, illgreinanleg og grasi gróin.

Aðrar upplýsingar

Á túnakorti Heggstaða frá 1920, sést að þarna hefur að líkindum staðið útihús.

Mynd 3. Minjar 2674-3 -7.

Bálkastaðir 2674-3

Sérheiti: Bálkastaðir

Hlutverk: Bæjarhóll

Tegund: Híbyli

Hættumat: Mikil hætta – Íbúðarhúsið stendur á gamla bæjarstæðinu og minjar geta leynst í jörðu þó þær séu horfnar af yfirborði.

Staðhættir

Gamli bærinn stóð á sama stað og núverandi íbúðarhús.

Lýsing

Ekkert sér eftir af gamla bænum á Bálkastöðum.

Bálkastaðir 2674-4

Hlutverk: Hestasteinn

Tegund: Steinn

Hættumat: Engin hætta – 35m austan við fyrirhugaða lagnaleið

Staðhættir

Hestasteinn er um 45m SA af íbúðahúsinu á Bálkastöðum.

Lýsing

Hestasteinninn er heill og stendur enn.

Mynd 4. 2674-4, horft til NA.

Bálkastaðir 2674-5

Hlutverk: Heimreið

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta

Staðhættir

Heimreiðin lá að líkindum á sama stað og núverandi heimreið, suður af íbúðarhúsinu á Bálkastöðum.

Lýsing

Ekkert sér eftir af gömlu heimreiðinni en þarna er nú akvegur.

Bálkastaðir 2674-6

Hlutverk: Rétt

Tegund: Hleðsla

Hættumat: Engin hætta – 25m vestan við fyrirhugaða lagnaleið

Staðhættir

Hleðsla er um 60m SA af íbúðarhúsinu á Bálkastöðum.

Lýsing

Réttin er vel greinanleg, grasi og mosa gróin. Hún er úr grjóti og um 14 x 18m að utanmáli. Veggirnir eru allt að 2m á breidd og 50cm á hæð. Réttin liggur A-V og hlið hefur verið til norðvesturs.

Mynd 5. 2674-6, horft til SA.

Bálkastaðir 2674-7

Hlutverk: Óþekkt/Útihús?

Tegund: Tóft

Hættumat: Hætta – 10,5m vestan við fyrirhuguða lagnaleið

Staðhættir

Tóft er um 20m SV af íbúðarhúsinu á Bálkastöðum.

Lýsing

Tóftin er grasi gróin og sér í grjót í útveggjum en innveggir eru ekki greinanlegir. Hún er um 4 x 7,5m að utanmáli og liggur N-S.

Mynd 6. 2674-7, horft til NV.

Akurbrekka 2674-8

Sérheiti: Stöðull

Hlutverk: Stöðull

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta – 15m austan við fyrirhuguða lagnaleið

Staðhættir og lýsing

Í ornefnaskrá Þóroddsstaða (bls. 7) segir að kýrnar hafi verið mjólkaðar á svonefndum Stöðli.

Lýsing

Ekki er getið um kvíar eða önnur mannvirki á Stöðli og engar fornleifar fundust við skráningu.

Akurbrekka 2674-9

Hlutverk: Hesthús, rétt

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta – 1m austan við fyrirhuguða lagnaleið

Staðhættir og lýsing

Hesthús og rétt voru um 215m NA af íbúðarhúsinu á Þóroddsstöðum og um 70m SA af íbúðarhúsinu á Akurbrekku samkvæmt Gunnari Þórarinssyni bónda frá Þóroddsstöðum (munnleg heimild: 18.05.21)

Lýsing

Engar fornleifar fundust við skráningu.

Þóroddsstaðir 2674-10

Sérheiti: Þóroddsstaðir

Hlutverk: Bæjarhóll

Tegund: Heimild

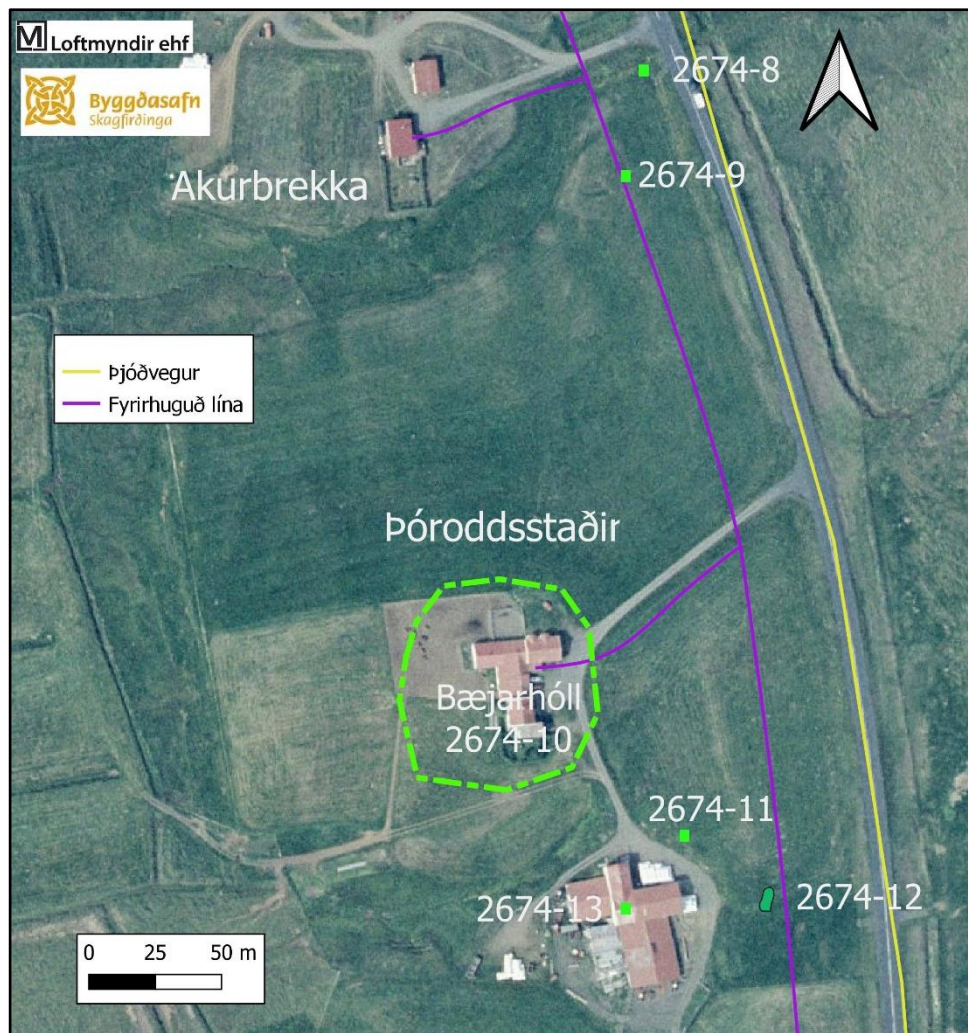
Hættumat: Mikil hætta - íbúðarhúsið stendur á gamla bæjarstæðinu og geta minjar leynst í jörðu þó þær séu horfnar af yfirborði.

Staðhættir

Samkvæmt Gunnari Þórarinssyni (munnleg heimild: 18.05.21) stendur íbúðarhúsið á Þóroddsstöðum á gamla bæjarstæðinu.

Lýsing

Ekkert sér eftir af gamla bænum.

Mynd 7. Minjar 2674-8 -13.

Þóroddsstaðir 2674-11

Hlutverk: Fjárhús

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hættu

Staðhættir

Samkvæmt túnakorti Þóroddsstaða frá 1920 og Gunnari Þórarinssyni bónda voru fjárhús um 80m SA af íbúðarhúsinu og 20m NA af núverandi fjárhúsi. Það var líklega 35m vestan við fyrirhugaða línu.

Lýsing

Engar fornleifar fundust við skráningu.

Þóroddsstaðir 2674-12

Hlutverk: Fjárhús

Tegund: Dæld

Hættumat: Mikil hætta – 3m vestur af fyrirhugaðri lagnaleið

Staðhættir

Samkvæmt túnakorti Þóroddsstaða og Gunnari Þórarinssyni bónda voru fjárhús um 120m SA af íbúðarhúsinu og um 30m austur af núverandi fjárhúsum.

Lýsing

Húsin eru horfin en dæld er þar sem þau stóðu. Hún er 4m x 9m að utanmáli og liggur NA – SV.

Þóroddsstaðir 2674-13

Hlutverk: Heimreið

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta

Staðhættir og lýsing

Samkvæmt túnakorti Þóroddsstaða lá heimreiðin vestan við núverandi íbúðarhús. Hún er nú horfin undir núverandi fjárhús.

Þóroddsstaðir 2674-14

Hlutverk: Leið

Tegund: Gata

Hættumat: Mikil hætta – minjar eru í lagnaleið

Staðhættir

Samkvæmt túnakorti Gilsstaða frá 1920 lá gamli vegurinn austan við bæinn.

Lýsing

Gamli vegurinn er enn vel greinanlegur. Hann byrjar tæpa 500 m norður af Gilsstöðum og endar um 300m norður af Brautarholti og er um 1,2 km langur. Samkvæmt heimildamanni, Ásgeiri

Sverrissyni bónda, Brautarholti (munnleg heimild: 18.05.21) var hætt að nota veginn á áttunda áratug síðustu aldar.

Mynd 8. 2674-14, horft til S.

Mynd 9. Minjar 2674-14 -19.

Gilsstaðir 2674-15

Sérheiti: Gilsstaðir

Hlutverk: Híbýli

Tegund: Steinsteypa

Hættumat: Mikil hætta – minjarnar eru í lagnaleið

Staðhættir

Bæjarstæðið á Gilsstöðum er um 25m vestan þjóðvegur (sjá kort 4).

Lýsing

Gilsstaðir eru eyðibýli. Íbúðarhúsið hefur verið rífið en húsgrunnurinn stendur enn, að hluta. Hann er um 13 x 25m að utanmáli. Allt bæjarstæðið er um 40 x 90m að ummáli.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Gilsstaða segir: „Gilsstaðir lögðust undir Þóroddsstaði 1964. Nýbýli, reist um síðustu aldamót (bls. 1).

Mynd 10. 2674-15, horft til NA.

Gilsstaðir 2674-16

Hlutverk: Útihús

Tegund: Steinsteypa

Hættumat: Mikil hætta – 5m vestan við lagnaleið

Staðhættir

Steyptur grunnur útihúss er um 20m norður af grunni íbúðarhússins [2674-15].

Lýsing

Grunnur útihússins er um 9m x 14m að utanmáli. Norðurhluti er úr grjóti og suðurhluti steypdur.

Mynd 11. 2674-16, horft til N.

Gilsstaðir 2674-17

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Tóft

Hættumat: Engin hætta – 19m vestan við fyrirhuguða lagnaleið

Staðhættir

Tóft er um 35m NV af grunni íbúðarhússins [2674-15] og um 50m vestan við þjóðveginn.

Lýsing

Tóftin er grjóthlaðin, grasi gróin og illgreinanleg. Hún er um 6 x 10m að utanmáli og liggur N-S.

Gilsstaðir 2674-18

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Hleðsla

Hættumat: Hætta – 15m vestan við fyrirhuguða línu

Staðhættir

Hleðslan er um 18m NV af grunni íbúðarhússins [2674-15] og um 45m vestan við þjóðveginn.

Mynd 12. 2674-18, horft til NV.

Lýsing

Hleðslan er úr grjóti, um 6m löng, 40cm á hæð og um 1m á breidd. Hún er greinanleg og grasi og mosa gróin.

Gilsstaðir 2674-19

Hlutverk: Súrheysturn

Tegund: Steinsteypa

Hættumat: Hætta – 14m vestan við fyrirhuguða línu

Staðhættir

Súrheysturninn er um 40m norður af grunni íbúðarhússins [2674-15] og um 45m vestan við þjóðveginn.

Lýsing

Hann er um 5m að þvermáli og var þakinn timbri þegar skráning fór fram.

Mynd 13. 2674-19, horft til NV.

Brautarholt 2674-20

Hlutverk: Hesthús

Tegund: Tóft

Hættumat: Mikil hætta – 3m austan við fyrirhuguða línu

Staðhættir

Tóftin er 95m SV af íbúðarhúsinu á Brautarholti og um 12m vestan við þjóðveginn.

Lýsing

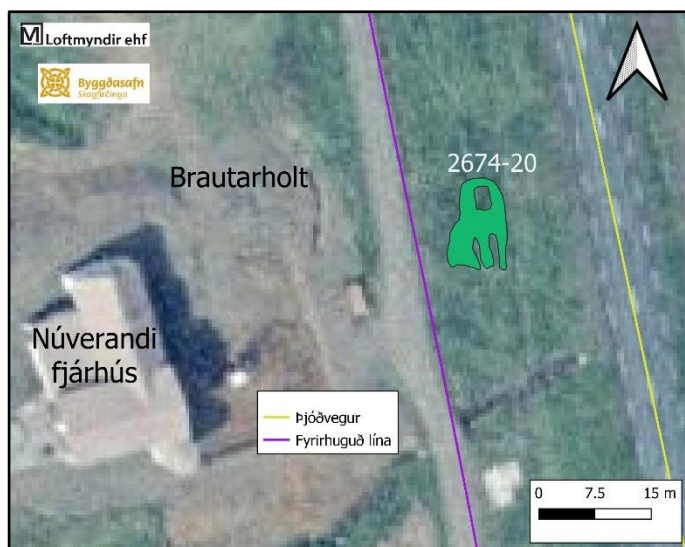
Tóftin er úr grjóti og torfi, vel greinanleg og grasi og mosa gróin. Hún er um 7,5 x 11m að utanmáli, veggir eru um 50cm á hæð og um 1,5m á breidd. Tvær krær hafa verið í húsunum og hlaða eða heytóft til norður.

Mynd 14. 2674-20, horft til N.

Aðrar upplýsingar

Samkvæmt heimildamanni Ásgeiri Sverrissyni bónda frá Brautarholti (munnleg heimild: 18.05.21) voru þarna hesthús.

Mynd 15. 2674-20.

Smáragil 2674-21

Hlutverk: Mógröf

Tegund: Náma

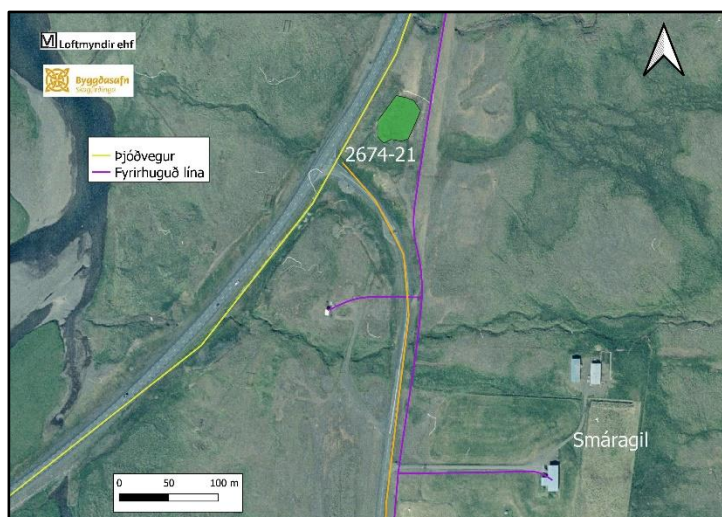
Hættumat: Hætta – 8m austan við fyrirhuguða línu

Staðhættir

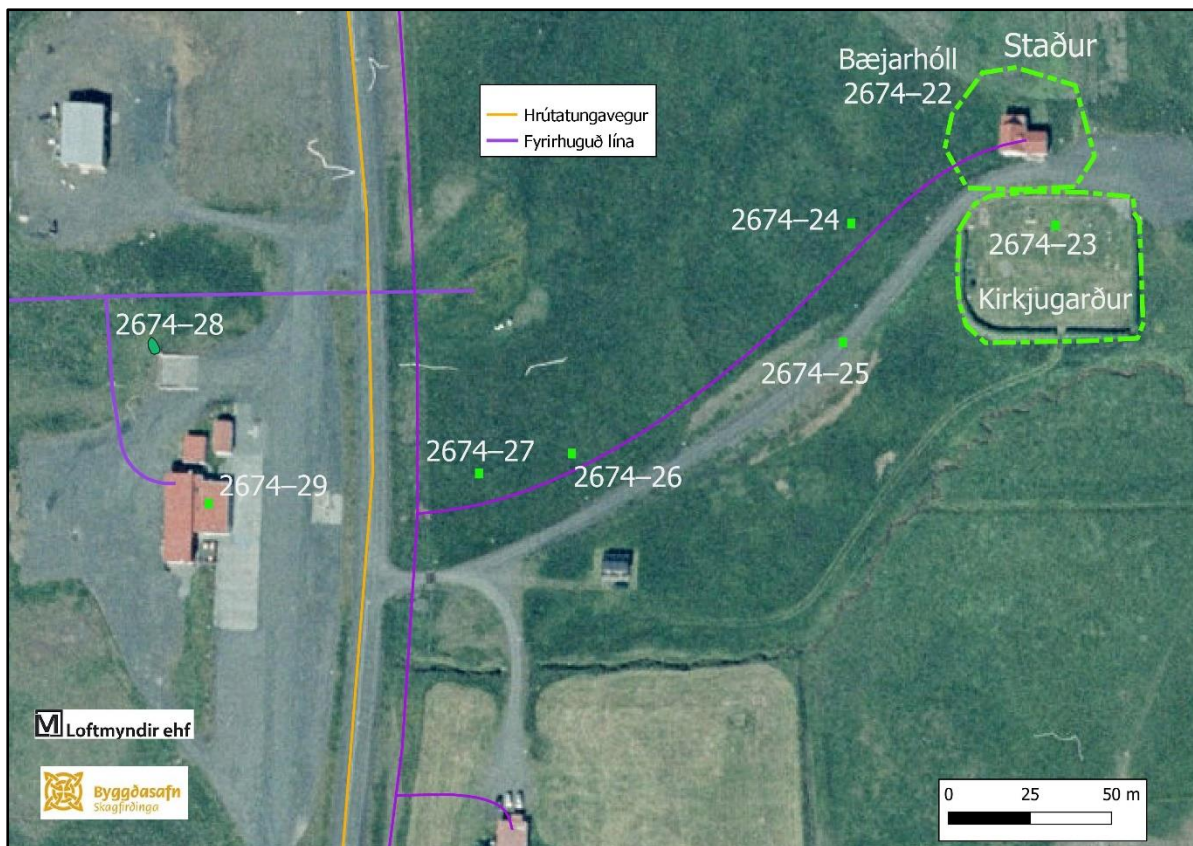
Mógrafasvæði er 20m austan við þjóðveginn og um 355m NV af íbúðarhúsinu á Smáragili.

Lýsing

Mógrafasvæðið er um 35 x 50m að utanmáli.

Mynd 16. 2674-21.

Mynd 17. 2674-22 -29.

Staður 2674-22

Sérheiti: Staður

Hlutverk: Bæjarhóll

Tegund: Heimild

Hættumat: Mikil hætta – íbúðarhúsið stendur á gamla bæjarstæðinu og minjar geta leynst í jörðu þó þær séu horfnar af yfirborði.

Staðhættir

Samkvæmt túnakorti Staðar frá árinu 1920 stóð gamli bærinn á sama stað og núverandi íbúðarhús.

Lýsing

Ekkert sér eftir af gamla bænum á yfirborði.

Staður 2674-23

Hlutverk: Kirkja

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta

Staðhættir og lýsing

Gamla kirkjan mun hafa staðið í kirkjugarðinum en var flutt árið 1884.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Staðar, athugasemdum og viðbótum segir: „Kirkjan stóð áður í kirkjugarðinum, sem er sunnan bæjarins, en var flutt á núverandi stað 1884. Því mun örnefni þetta vart eldra en frá því ári“ (bls. 2).

Staður 2674-24

Hlutverk: Traðir

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætt

Staðhættir

Samkvæmt túnakorti Staðar frá 1920 voru traðir suðvestan við gamla bæinn.

Lýsing

Traðirnar sjást ekki lengur.

Staður 2674-25

Hlutverk: Heimreið

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætt

Staðhættir

Samkvæmt túnakorti Staðar frá 1920 heimreiðin var suður af gamla bænum.

Lýsing

Heimreiðin lá að líkindum á sama stað og núverandi heimreið, suður af íbúðarhúsinu að Stað.

Staður 2674-26

Sérheiti: Staðarflöt/Flöt

Hlutverk: Býli

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætt

Staðhættir

Nákvæm staðsetning er ekki þekkt

Lýsing

Þarna munu hafa verið sjáanlegar tóftir sem nú eru horfnar.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Staðar, athugasemdum og viðbótum segir: „Vestur og niður frá gamla bæjarhólnum er brekka, sem oft var nefnd Hallið eða Hallinn, þegar átt var við þann hluta heimreiðarinnar, traðarinnar, sem liggur þar um. Neðan við Hallið er flöt sú, þar sem talið er, að hjáleigan Staðarflöt hafi verið. Er þetta norðan heimreiðarinnar, og sást þar lengi til tótta“ (bls. 1).

Staður 2674-27

Sérheiti: Skúti

Hlutverk: Híbyli

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta

Staðhættir

Nákvæm staðsetning er ekki þekkt.

Lýsing

Tóftir fundust ekki við skráningu.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Staðar, athugasemdum og viðbótum segir: „Niður frá Staðarflöt er túnið eins og á kúptúm rana beggja megin heimreiðarinnar. Heitir rani þessi Skúti, og var því trúað í okkur ungðæmi, þ.e. á árunum 1940-1945, að þar hefði til forna verið samnefnt kotbýli“ (bls. 1).

Staður 2674-28

Hlutverk: Þúst

Tegund: Óþekkt

Hættumat: Hætta – 12m suður og austur af lagnaleið

Staðhættir

Þúst er um 60m austan við þjóðveginn, um 265m vestur af íbúðarhúsinu á Stað, við norðvesturhornið á gömlu bílapvottastöðinni.

Lýsing

Þústin er illgreinanleg og grasi gróin. Hún er um 3 x 5m að utanmáli og um 50cm á hæð.

Mynd 18. 2674-28, horft til NA.

Staður 2674-29

Hlutverk: Hesthús

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta

Staðhættir

Hesthús stóðu þar sem veitingaskálinn Staðarskáli stóð áður.

Lýsing

Hesthúsin eru horfin.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Staðar, athugasemdum og viðbótum segir: „En 1960 var hafinn veitingarekstur í Staðarskála. Þar sem hann er, stóðu, fyrr á árum, mikil og myndarleg hesthús, sem aðallega voru ætluð hestum landpóstanna og þeirra, sem með þeim ferðuðust.“ (bls. 2).

Staður 2674-30

Sérheiti: Grænhóll

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Hóll

Hættumat: Hætta — 6m suður af fyrirhuguða línu

Staðhættir

Hóll er um 14m NV af þjóðveginn og 150m NA af Þjónustustöð N1 í Staðarskála.

Lýsing

Hóllinn er grasi gróin, um 15 x 17m að utanmáli, og um 1,5m á hæð. Óvíst er hvort aðeins sé um náttúrulegan hól að ræða en engin mannvirki eru greinanleg.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Staðar, athugasemdum og viðbótum segir: „Þar á Hólmunum er Grænhóll, sem dregur nafn sitt af dökkgrænum lit, er skapast af driti sjávarfugla, er þangað sækja“ (bls. 4).

Mynd 19. 2674-30, horft til NA.

Mynd 20. Minjar 2674-30.

Bálkastaðir I 2674-31

Hlutverk: Bæjarhóll

Tegund: Heimild

Hættumat: Mikil hætta – íbúðarhúsið stendur á gamla bæjarstæðinu, minjar geta leynst í jörðu þó þær séu horfnar af yfirborði.

Staðhættir

Samkvæmt Eyjólfí Gunnarssyni bónda stendur íbúðarhúsið á Bálkastaðum I á gamla bæjarhólnum (munnleg heimild: 19.05.21).

Lýsing

Minjar gamla bæjarins sjást ekki lengur á yfirborði.

Mynd 21. Minjar 2674-31 -35.

Bálkastaðir I 2674-32

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Niðurgroftur

Hættumat: Mikil hætta – minjarnar eru í lagnaleið

Staðhættir

Niðurgroftur er um 23m vestur af íbúðarhúsinu að Bálkastaðum I.

Lýsing

Niðurgrofturinn er um 2 x 2,5m að utanmáli og um 60cm djúpur. Aldur og hlutverk er óþekkt og vissi Eyjólf Gunnarssonar bóndi frá Bálkasstöðum I (munnleg heimild: 19.05.21) ekki hvað þetta gæti verið.

Mynd 22. 2674-32, horft til S.

Bálkastaðir I 2674-33

Hlutverk: Smiðja

Tegund: Tóft

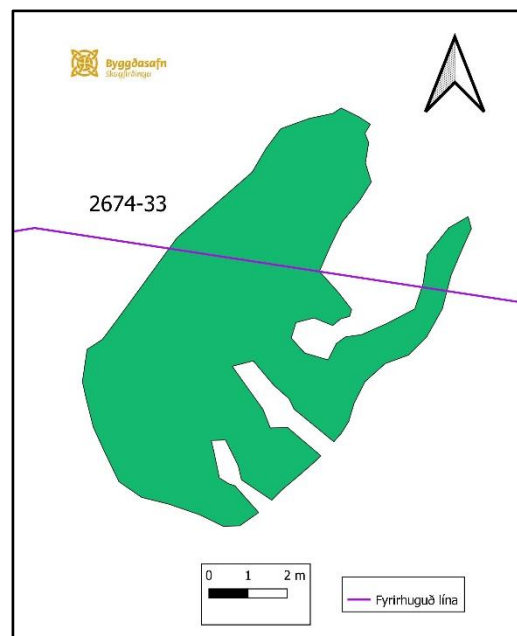
Hættumat: Mikil hætta – tóftin er í lagnaleið

Staðhættir

Tóft er um 35m vestur af íbúðarhúsinu á Bálkastöðum I.

Lýsing

Tóftin er um 6 x 10m að utanmáli og liggur NA-SV. Veggir eru um 40cm á hæð og um 1m að breidd. Tóftin er grasi gróin og mögulega skipt í fjögur hólf. Tvö þeirra eru með inngang til suðaustur og það þriðja og mögulega það fjórða með inngang í norðaustur.

Mynd 23. 2674-33.

Aðrar upplýsingar

Heimildamaður Eyjólfur Gunnarsson bóndi frá Bálkasstöðum I (munnleg heimild: 19.05.21) sagði að tóftin sé gömul smiðja.

Bálkastaðir I 2674-34

Hlutverk: Útihús

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta

Staðhættir

Á túnakorti Bálkastaða I frá 1920, sést að útihús hefur staðið vestur af gamla bænum.

Lýsing

Engar fornleifar fundust við skráningu.

Bálkastaðir I 2674-35

Hlutverk: Útihús

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta

Staðhættir

Á túnakorti Bálkastaða I frá 1920, sést að útihús hefur staðið vestur af gamla bænum.

Lýsing

Engar fornleifar fundust við skráningu.

Hrútatunga 2674-36

Hlutverk: Brunnhús

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta – sést ekki

Staðhættir

Samkvæmt túnakorti Hrútatungu frá 1920 og heimildamanni var brunnhús um 250m NV af íbúðarhúsinu í Hrútatungu, þar sem nú er tún (munnleg heimild: Jón Kristján Sæmundsson, 19.05.21).

Lýsing

Brunnnhúsið er horfið undir tún.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Hrútatungu segir: „Brunnhúsvöllur (18), slétt tún norðvestur af bæ.“ (bls. 2).

Hrútatunga 2674-37

Hlutverk: Kvíar

Tegund: Heimild

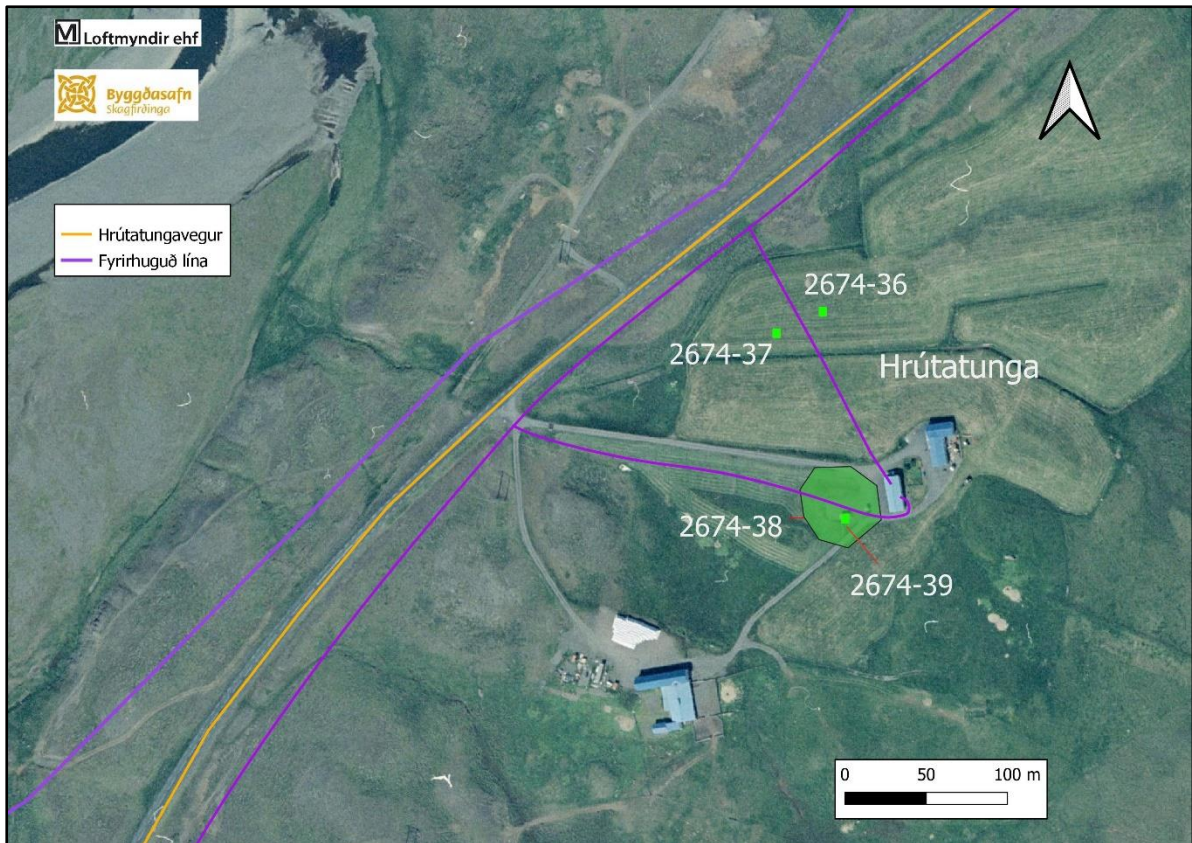
Hættumat: Engin hætta

Staðhættir og lýsing

Kvíar voru um 120m NV af íbúðarhúsinu að Hrútatungu, þar sem nú er tún.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Hrútatungu segir: „Kvíar, vestan við Brunnhúsvöll, norðan heimreiðar, nú orðið að túni, en voru áður kvíar þar“ (bls. 2).

Mynd 24. Minjar 2674-37 - 40.

Hrútatunga 2674-38

Hlutverk: Mannvistarleifar

Tegund: Heimild

Hættumat: Mikil hættu – minjar eru í lagnaleið

Staðhættir

Gamla íbúðarhúsið í Hrútatungu stóð vestan við núverandi íbúðarhús. Þegar grafið var fyrir eldra húsinu var komið niður á mannvistarleifar.

Lýsing

Ekkert sér á yfirborði en þarna er mögulegt að mannvistarleifar finnist í jörðu.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Hrútatungu segir: „Skálaföt (14) vestur af bæ, þar stendur íbúðarhús byggt 1939 nú í eyði. Þegar grafið var fyrir því húsi var komið niður á gamlar hleðslur.“ (bls. 2).

Hrútatunga 2674-39

Hlutverk: Heimreið

Tegund: Heimild

Hættumat: Engin hætta

Staðhættir

Heimreiðin var sunnan við íbúðarhúsið í Hrútatungu.

Lýsing

Gamla heimreiðin sést ekki lengur.

Óspaksstaðir 2674-40

Hlutverk: Óþekkt, kuml

Tegund: Steinlögn

Hættumat: Hætta – 11m vestan við fyrirhugaða lagnaleið

Staðhættir

Steinlögn er efst á Landamerkjahóli, á merkjum Hrútatungu og Ósspaksstaða. Hún er Óspaksstaðamegin við merkin, um 450m austan við þjóðveginn og um 1km NV af íbúðarhúsinu á Óspaksstöðum.

Lýsing

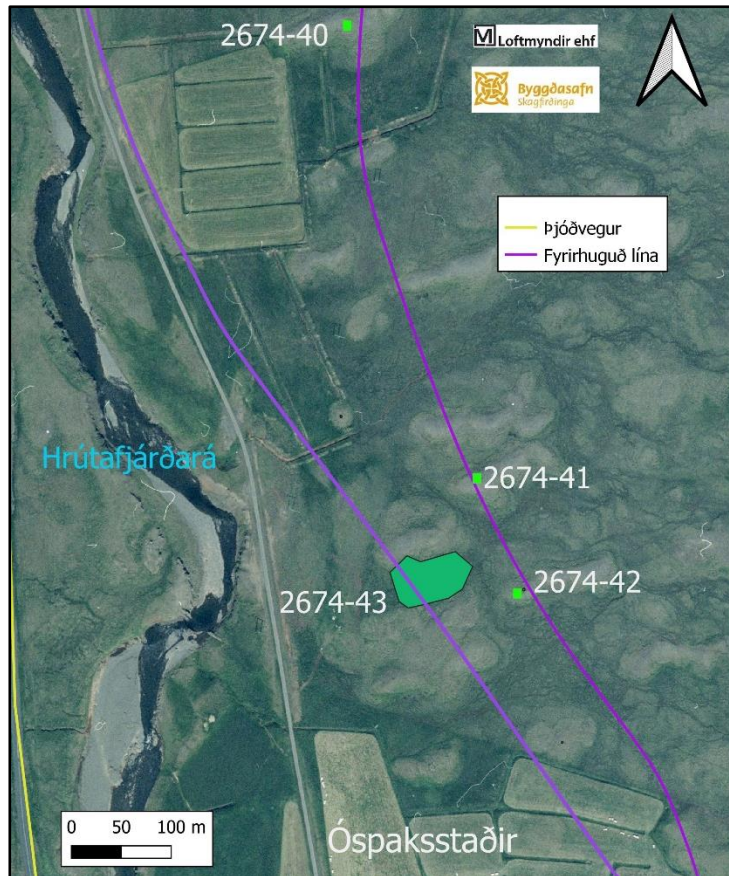
Steinlögnin er um 2,5 x 3m að utanmáli. Hún er aflöng, breiðust í miðju en mjókkar til endanna, með stórum steinum að vestan.

Aðrar upplýsingar

Í örnefnaskrá Hrútatungu segir: „Landamerkjahóll, stór melhóll skammt frá ánni“ (bls. 3).

Mynd 25. 2674-40, horft til S.

Mynd 27. Minjar 2674-40 -43.

Óspaksstaðir 2674-41

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Varða

Hættumat: Hætta – 6m austan við fyrirhuguða lagnaleið

Staðhættir

Varða er efst á litlum hól, um 470m austan við þjóðveginn og um 565m NV af íbúðarhúsinu á Óspaksstöðum.

Lýsing

Varðan er um 1 x 1,5m að utanmáli og um 45cm há.

Mynd 28. 2674-41.

Óspaksstaðir 2674-42

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Varða

Hættumat: Mikil hættu – 5m austan við fyrirhuguða línu

Staðhættir

Varða er efst á litlum hól, um 250m austan við þjóðveginn og um 440m NV af íbúðarhúsinu á Óspaksstöðum.

Lýsing

Varðan er um 2 x 2,5m að utanmáli og um 40cm á hæð.

Mynd 29. 2674-42, horft til SV.

Óspaksstaðir 2674-43

Hlutverk: Mógröf

Tegund: Náma

Hættumat: Mikil hættu – minjar eru í lagnaleið

Staðhættir

Mógrafarsvæði fyrir neðan Móholt, um 375m vestan við þjóðveginn og um 475m NV af íbúðarhúsinu að Óspaksstöðum.

Lýsing

Mógrafarsvæðið er um 40 x 80x að utanmáli.

Fjarðarhorn 2674-44

Hlutverk: Stekkur

Tegund: Tóft

Hættumat: Mikil hættu – minjar eru í lagnaleið

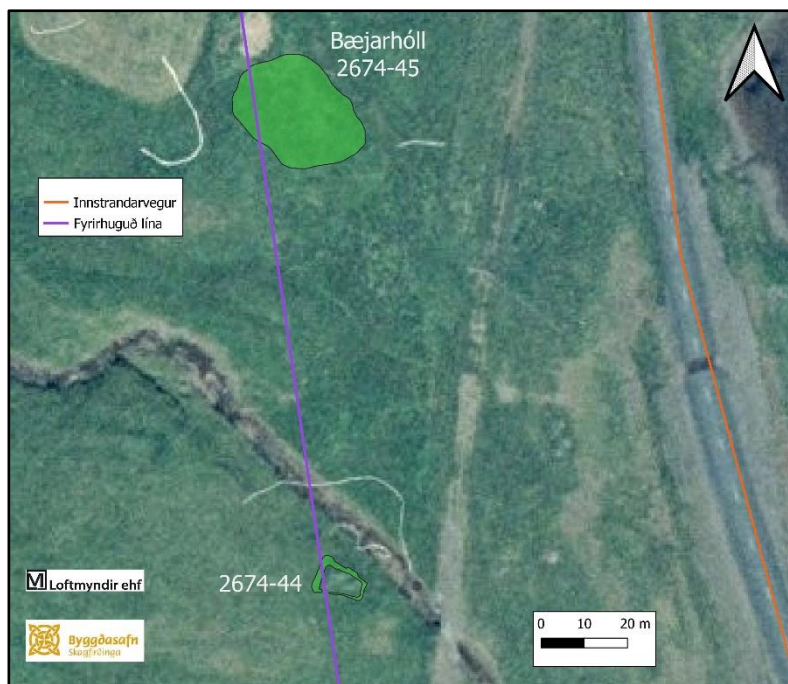
Mynd 30. 2674-44, horft til V.

Staðhættir

Tóft er um 85m vestan við Innstrandarveginn, og um 90m sunnan við gamla bæjarhóllinn [2674-49] í Fjarðarhorni. Hún er sunnan megin við læk.

Lýsing

Tóftin er úr grjóti og um 9 x 12m að utanmáli. Veggirnir eru um 50cm á hæð og allt að 1,5m á breidd. Norður- og vestur veggir eru vel greinanlegir. Suðurhlutinn er hruninn. Inngangurinn er í suðri. Rabarbaragarður er í tóftinni.

Mynd 31. Minjar 2674-44 & 45.

Fjarðarhorn 2674-45

Sérheiti: Fjarðarhorn

Hlutverk: Bæjarhóll

Tegund: Hóll

Hættumat: Mikil hætta – minjar eru í lagnaleið

Staðhættir

Bæjarhóllinn er um 65m vestan við Innstrandarveginn og um 480m suður af íbúðarhúsinu á Markhöfða.

Lýsing

Bæjarhóllinn er grasi gróinn, um 25m x 30m að utanmáli og vel grenilegur. Búið er að slétta úr tóftum.

Mynd 32. Bæjarhóll 2674-45, horft til V.

Valdasteinsstaðir 2674-46

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Hleðsla

Hættumat: Mikil hætta – minjarnar eru í lagnaleið

Staðhættir

Hleðsla er á litlum hól, um 100m vestan við Innstrandarveginn og tæplega 1 km suðaustur af íbúðarhúsi á Valdasteinstöðum.

Lýsing

Hleðslan er um 3m að þvermáli, mögulega leifar vörðu.

Mynd 33. 2674-46, horft til SA.

Valdasteinsstaðir 2674-47

Hlutverk: Túngarður

Tegund: Garðlag

Hættumat: Hætta – 12m austan við fyrirhugaða lagnaleið

Staðhættir

Garðlag er um 10m vestan við Innstrandarveginn, um 115m suður af íbúðarhúsinu á Valdasteinstöðum. Hún liggur í boga frá austri til norðvesturs.

Lýsing

Garðlagið er grjóthlaðið. Alls 190m langt, um 60cm breitt og um 60cm á hæð. Það er grasi og mosa gróið en vel greinanlegt.

Mynd 34. 2674-47, horft til SA.

Valdasteinsstaðir 2674-48

Hlutverk: Stekkur

Tegund: Tóft

Hættumat: Mikil hætta – minjar eru í lagnaleið

Staðhættir

Tóft er um 160m vestan við Innstrandarveginn og um 310m suður af íbúðarhúsinu á Valdasteinsstöðum.

Mynd 35. 2674-48, horft til S.

Lýsing

Tóftin úr grjóti en er grasi gróin og vel greinanleg. Hún liggur NA-SV og inngangar eru í SA og NA. Veggirnir eru um 1,5m á breidd og um á 1m á hæð.

Valdasteinsstaðir 2674-49

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Garðlag

Hættumat: Mikil hætta – minjar eru í lagnaleið

Staðhættir

Garðlag er um 170m vestan við Innstrandarveginn og um 260m suður af íbúðarhúsinu á Valdasteinsstöðum.

Mynd 36. 2674-49 & 50, horft til A.

Lýsing

Garðlagið er um 6m langt og 30cm á breidd. Það liggur V-A. Þetta er mögulega hleðsla undan girðingu.

Valdasteinsstaðir 2674-50

Hlutverk: Óþekkt

Tegund: Dæld

Hættumat: Mikil hætta – minjar eru í lagnaleið

Staðhættir

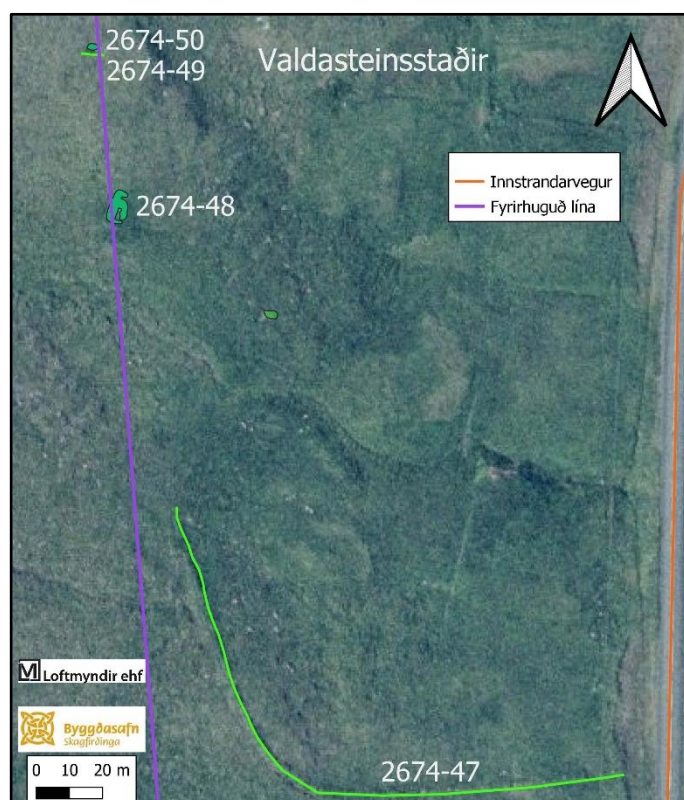
Dæld er um 175m vestan við Innstrandarveginn og um 260m suður af íbúðarhúsinu á Valdasteinsstöðum. Hún er rétt norðan við garðlag [2674-50].

Mynd 37. 2674-49 & 50, horft til SA.

Lýsing

Dældin er um 2m x 3m að utanmáli og liggur V-A. Hún er um 60cm djúp. Hlutverk er óþekkt.

Mynd 38. Minjar 2674-47 -50.

Samantekt

Skráðar voru 50 minjar á lagnaleiðinni, þar af sjö bæjarhólar. Alls voru 29 minjar taldar í hættu vegna nálægðar við fyrirhugaða lagnaleið og þar af 20 í mikilli hættu. Þar sem íbúðarhús eru á gömlum bæjarhólum eru líkur á að minjar undir sverði verði fyrir raski þegar nýjar lagnir eru lagðar, sömuleiðis er ekki alltaf unnt að sneiða hjá löngum garðlögum eins og túngörðum eða vörslugörðum. Hér að neðan er stutt samantekt yfir minjar á lagnaleiðinni, fyrst frá Heggstöðum að Bálkastöðum á Heggstaðanesi. Þá frá Bálkastöðum til suðurs að Bessastöðum. Þar á eftir í Hrútafirði austanverðum frá Reykjum að Óspaksstöðum, stuttur kafli sem fer yfir Hrútafjarðará frá Stað í Staðarskála að Fjarðarhorni og annar stuttur kafli frá Bálkastöðum yfir Hrútafjarðará og Síká að Melum. Að lokum er vestanverður Hrútafjörður, frá Fögrubrekku að Valdasteinsstöðum.

Heggsstaðanes

Fyrirhuguð lagnaleið á Heggstaðanesi, fer frá Heggstöðum á austanverðu nesinu, yfir Heggstaðaheiði að Bálkastöðum og þaðan suður til Bessastaða. Þrjú býli eru á þessari leið.

Heggsstaðir

Engar minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið að Heggstöðum. Tvær þústir [2674-1 og 2674-2] eru um 20-30m norður og austur af línunni en þær eru ekki í hættu að óbreyttu.

Frá Heggstöðum að Bálkastöðum

Engar minjar fundust á leiðinni yfir Heggstaðaheiði frá Heggstöðum að Bálkastöðum.

Bálkastaðir

Tvær minjar fundust innan 15m frá heimtaug að Bálkastöðum. Bæjarhóll [2674-3] er í mikil hættu og óþekkt tóft [2674-7] er í hætt. Hestasteinn [2674-4], heimreið [2674-5], og rétt [2674-6] eru ekki í hættu að óbreyttu.

Frá Bálkastöðum að Bessastöðum

Engar minjar fundust á leiðinni frá Bálkastöðum að Bessastöðum.

Bessastaðir

Engar minjar fundust innan 15m frá heimtaug að Bessastöðum.

Hrútafjörður austanverður

Fyrirhuguð lagnaleið um austanverðan Hrútafjörð byrjar á Reykjum og liggur þaðan til suðurs, aðallega meðfram þjóðvegi að Óspaksstöðum. Á þessari leið eru 13 býli.

Reykir

Engar minjar fundust innan 15m frá heimtaugum að Reykjum.

Akurbrekka að Þóroddsstöðum

Akurbrekka er nýbýli. Heimildir geta hesthúss [2674-9] og mögulega kvía [2674-8] innan við 15m frá heimtaug að Akurbrekku en minjarnar eru horfnar. Jarðlægar minjar eru ekki taldar í hættu.

Þóroddsstaðir

Fimm minjar fundust innan 15m frá heimtaug að Þóroddstöðum. Núverandi íbúðarhús er á gamla bæjarstæðinu [2674-10] og mögulegt að jarðlægar minjar verði fyrir raski. Lagnaleiðin liggur yfir gamlar götur [2674-14] sem verða fyrir raski að óbreyttu. Aðrar minjar eru ekki taldar í hættu, fjárhús [2674-11, 2674-12] og heimreið [2674-13].

Þóroddsstaðir að Gilsstöðum

Engar minjar fundust á leiðinni frá Þóroddsstöðum að Gilsstöðum.

Gilsstaðir

Fimm minjar fundust innan 15m frá heimtaug að Gilsstöðum. Híbýli [2674-15] og útihús [2674-16] eru í mikil hættu. Hleðsla [2674-18] og súrheysturn [2674-19] eru í hættu vegna fyrirhugaðra framkvæmda en tóft [2674-17] er ekki talin í hættu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Með því að hliðra lagnaleið til austurs um nokkra metra mætti forða minjum á bæjarstæðinu frá raski.

Brautarholt/Fallandastaðir

Hesthústóft [2674-20] (frá Fallandastöðum) er um 3m austur af lagnaleið í námunda við Brautarholt og er talin í mikilli hættu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Lagt er til að minjarnar verði merktar til þess að koma í veg fyrir að minjarnar verði fyrir raski við framkvæmdir.

Frá Brautarholti að Oddsstöðum

Engar minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið frá Brautarholti að Oddsstöðum.

Frá Oddsstöðum að Hvalhöfða

Engar minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið frá Oddsstöðum að Hvalhöfða.

Frá Hvalhöfða að Brandagili

Engar minjar fundust innan 15m frá lagnaleið frá Hvalhöfða að Brandagili.

Frá Brandagili að Smáragils

Mógröf [2674-21] er um 8 m austan við lagnaleið á milli Brandagils og Smáragils og er í mikilli hættu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Með því að hliðra lagnaleið til austurs um nokkra metra mætti forða minjum frá raski.

Frá Smáragili að Stað

Engar minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið frá Smáragili að Stað.

Staður

Tíu minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið að Stað. Híbýli [2674-22] er í mikilli hættu. Þúst [2674-28] og hóll [2674-30] eru í hættu. Aðrar minjar eru ekki taldar í hættu.

Frá Stað að Bálkastöðum I

Engar minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið frá Stað að Bálkastöðum I.

Bálkastaðir I

Fimm minjar fundust innan 15m frá lagnaleið að Bálkastöðum I. Bæjarhóll [2674-31], niðurgroftur [2674-32], og smiðja [2674-33] eru í mikilli hættu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Lagt er til að minjarnar verði merktar til þess að koma í veg fyrir að þær verði fyrir raski við framkvæmdir.

Frá Stað að Hrútatungu

Engar minjar fundust innan 15m frá lagnaleið á milli Staðar og Hrútatungu.

Hrútatunga

Fimm minjar fundust innan 15m frá heimtaug að Hrútatungu. Mögulegar jarðlægar minjar [2674-38] eru í mikilli hættu. Það eru nokkrar minjar austan og norðaustan við íbúðarhúsið í Hrútatungu sem eru ekki í hættu að óbreyttu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Með því að hliðra lagnaleið til norðurs um nokkra metra mætti forða minjum frá raski.

Frá Hrútatungu að Óspaksstöðum

Þrjár minjar fundust innan 15m frá lagnaleið milli Hrútatungu og Óspaksstaða. Hugsanlegt kuml [2674-40] og varða [2674-41] eru í hættu. Varða [2674-42] er í mikilli hættu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Lagt er til að minjarnar verði merktar til þess að koma í veg fyrir að minjarnar verði fyrir raski við framkvæmdir.

Óspaksstaðir

Engar minjar fundust innan 15m frá heimtaug að Óspaksstöðum.

Hrútafjörður vestanverður

Frá Óspaksstöðum að Ormsárgili

Einar minjar fundust innan 15m frá lagnaleið milli Óspaksstaða að Ormsárgili. Mógrafasvæði [2674-43] er í hættu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Með því að hliðra lagnaleið til austurs um nokkra metra mætti forða minjum frá raski.

Frá Ormsárgili að Melum

Engar minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið frá Ormsárgili að Melum.

Frá Melum að Bálkastöðum I

Engar minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið milli Melum að Bálkastaða I.

Frá Fögrubrekku að Staðarskála

Engar minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið frá Fögrubrekku að Staðarskála.

Frá Staðarskála að Fjarðarhorni

Engar minjar fundust innan 15m frá lagnaleið milli Staðarskála og Fjarðarhorns.

Frá Fjarðarhorni að Markhöfða

Tvær minjar fundust innan 15m frá lagnaleið milli Fjarðarhorns og Markhöfða. Bæjarhóll [2674-45] og stekkur [2674-44] eru í mikilli hættu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Með því að hliðra lagnaleið til austurs um nokkra metra mætti forða minjum frá raski.

Frá Markhöfða að Valdasteinsstöðum

Sex minjar fundust innan 15m frá fyrirhugaðri lagnaleið á milli Markhöfða og Valdasteinsstaða. Hleðsla [2674-46], stekkur [2674-48], garðlag [2674-49] og dæld [2674-50] eru í mikilli hættu. Túngarður [2674-47] er í hættu.

Tillögur að mótvægisáðgerðum:

Lagt er til að minjarnar verði merktar til þess að koma í veg fyrir að minjarnar verði fyrir raski við framkvæmdir.

Valdasteinsstaðir

Engin minjar fundust innan 15m frá heimtaug að Valdasteinsstöðum.

Niðurlag

Fornleifaskráningin tekur til þeirra minja er enn sjást á yfirborði eða þar sem staðsetning jarðlægra horfinna minja er þekkt. Þess ber að geta að minjar geta leynst undir yfirborði þótt þær sjáist ekki ofanjarðar. Þar sem fornleifar koma óvænt í ljós ber að tilkynna fundinn til Minjastofnunar Íslands sem ákvarðar um frekari áðgerðir til björgunar eða verndar minjunum.

Heimildaskrá

Örnefnaskrár

- Bálkastaðir (Ytri-Torfustaðahreppur). Helgi Guðmundsson. Örnefnastofnun Íslands.
- Bálkastaðir (Ytri-Torfustaðahreppur). Þorsteinn Konráðsson. Örnefnastofnun Íslands.
- Bálkastaðir (Staðarhreppur). Helgi Guðmundsson. Örnefnastofnun Íslands.
- Bálkastaðir (Staðarhreppur). Svör við spurningum. Eiríkur Jónsson. Örnefnastofnun Íslands.
- Fjarðarhorn. Jóhann Hjaltason. Örnefnastofnun Íslands.
- Fjarðarhorn. Athugasmdir. Jón Kristjánsson. Örnefnastofnun Íslands.
- Gilsstaðir. Þóroddur Lýðsson og fleiri. Örnefnastofnun Íslands.
- Gilsstaðir. Athugasemdir og viðbætur. Rögnvaldur Helgason. Örnefnastofnun Íslands.
- Hrútatunga. Helgi Guðmundsson. Örnefnastofnun Íslands.
- Hrútatunga. Tómas Gunnar Sæmundsson. Örnefnastofnun Íslands.
- Staður. Helgi Guðmundsson. Örnefnastofnun Íslands.
- Staður. Athugasemdir og viðbætur. Örnefnastofnun Íslands.
- Þóroddsstaðir. Sigríður Jóhannsdóttir. Örnefnastofnun Íslands.

Túnakort

- Bálkastaðir 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Bálkastaðir I 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Fagrabrekka 1917. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Fallandsstaðir 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Fjarðarhorn 1917. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Gilsstaðir 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Heggsstaðir 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Hrútatunga 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Melar 1917. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Óspaksstaðir 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Staður 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Valdasteinsstaðir 1917. Þjóðskjalasafn Ísland.
- Þóroddsstaðir 1920. Þjóðskjalasafn Ísland.

Heimildarmenn

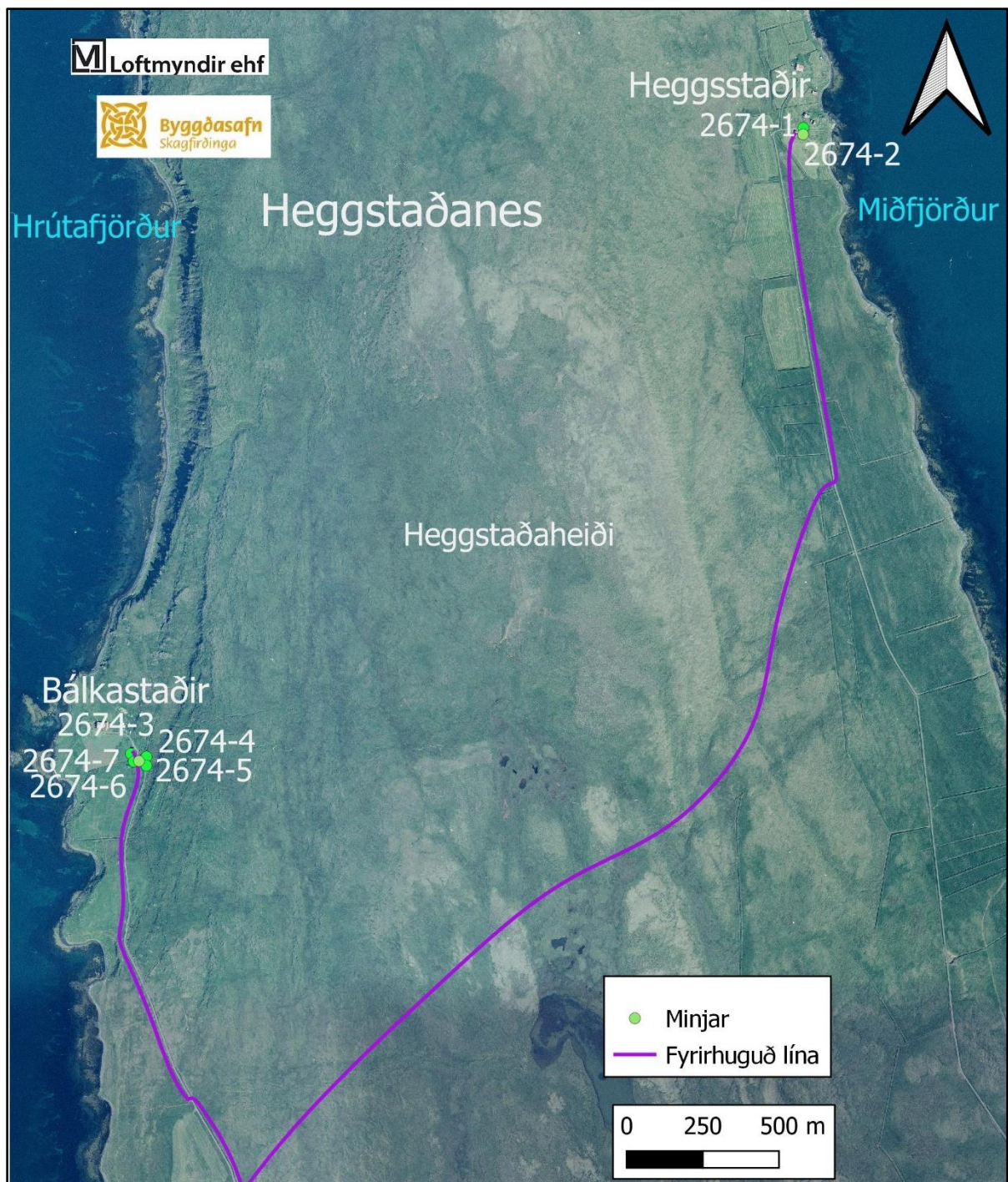
Ásgeir Sverrisson (Brautarholt), Eyjólfur Gunnarsson (Bálkastaðir I), Jón Kristján Sæmundsson (Hrútatunga), Gunnar Þórarinnsson (Þóroddsstaðir), Hannes Jón Jónsson (Óspaksstaðir), Helgi Pálsson (Heggstaðir), Máni Laxdal (Valdasteinsstaðir), Sigurður Ingvi Björnsson (Bálkastaðir).

Fylgiskjöl

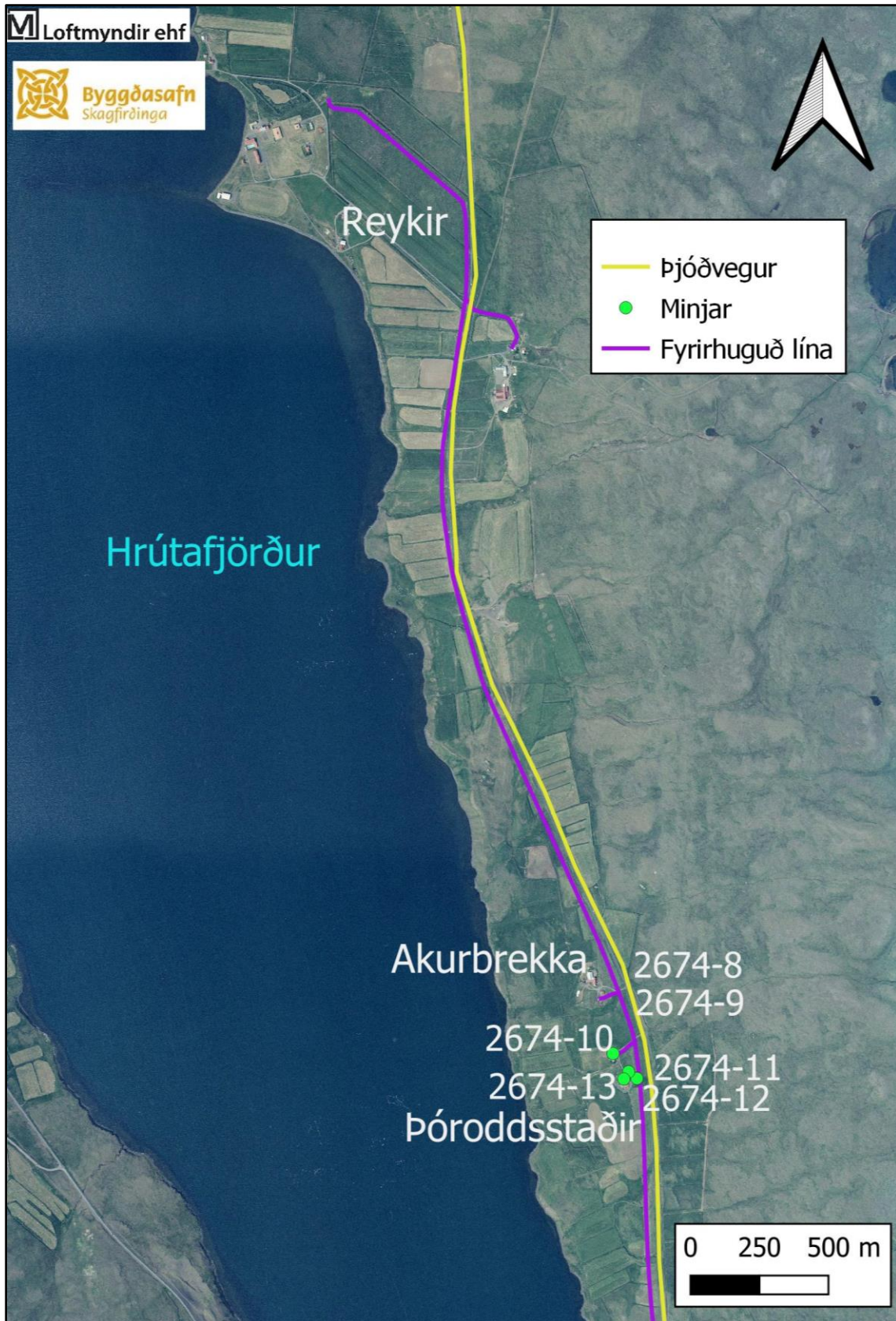
Fornleifar í Hrútafirði – hnitaskrá

Númer	Jörð	Hlutverk	Tegund	Aldur frá	Aldur til	Ástand	Hættumat	Fjarlægð frá línu	Austun	Norðun
2674-1	Heggsstaðir	Óþekkt	Þúst	800	1900	Illgreinanleg	Engin hætta	28m	405460	549206
2674-2	Heggsstaðir	Óþekkt	Þúst	800	1900	Illgreinanleg	Engin hætta	25m	405459	549185
2674-3	Bálkastaðir	Bæjarhóll	Heimild	800	2021	Sést ekki	Mikil hætta	í lagnaleið	403253	547150
2674-4	Bálkastaðir	Hestasteinn	Steinn	1400	1950	Heill	Engin hætta	35m	403305	547147
2674-5	Bálkastaðir	Heimreið	Heimild	800	2021	Sést ekki	Engin hætta	-	403280	547132
2674-6	Bálkastaðir	Rétt	Hleðsla	1700	1950	Greinanleg	Engin hætta	25m	403306	547116
2674-7	Bálkastaðir	Óþekkt,útihús	Tóft	1600	1950	Illgreinanleg	Hætta	10,5m	403263	547130
2674-8	Akurbrekka	Stöðull	Heimild	1600	1950	Sést ekki	Engin hætta	-	402998	527144
2674-9	Akurbrekka	Hesthús,rétt	Heimild	1600	1950	Sést ekki	Engin hætta	-	402993	527103
2674-10	Þóroddsstaðir	Bæjarhóll	Heimild	800	2021	Sést ekki	Mikil hætta	í lagnaleið	402960	526917
2674-11	Þóroddsstaðir	Fjárhús	Heimild	1600	1950	Sést ekki	Engin hætta	-	403016	526852
2674-12	Þóroddsstaðir	Fjárhús	Dæld	1600	1950	Sést ekki	Engin hætta	3m	403044	526828
2674-13	Þóroddsstaðir	Heimreið	Heimild	800	1950	Sést ekki	Engin hætta	-	402995	526827
2674-14	Þóroddsstaðir	Leið	Gata	1800	1960	Vel greinanleg	Mikil hætta	í lagnaleið	403173	525440
2674-15	Gilsstaðir	Híbýli	Steinsteypa	1800	1960	Greinanleg	Mikil hætta	í lagnaleið	403235	525053
2674-16	Gilsstaðir	Útihús	Steinsteypa	1800	1960	Greinanleg	Mikil hætta	5m	403227	525086
2674-17	Gilsstaðir	Óþekkt	Þúst	1800	1960	Illgreinanleg	Engin hætta	19m	403213	525097
2674-18	Gilsstaðir	Óþekkt	Hleðsla	1800	1960	Greinanleg	Hætta	15m	403220	525077
2674-19	Gilsstaðir	Súrheystum	Steinsteypa	1800	1960	Greinanleg	Hætta	14m	403217	525104
2674-20	Brautarholt	Hesthús	Tóft	1600	1950	Vel greinanleg	Mikil hætta	í lagnaleið	403547	523964
2674-21	Smáragil	Mógröf	Náma	800	1950	Greinanleg	Hætta	8m	403400	518582
2674-22	Staður	Bæjarhóll	Heimild	800	2021	Sést ekki	Mikil hætta	í lagnaleið	403560	517963
2674-23	Staður	Kirkja	Heimild	1100	1884	Sést ekki	Engin hætta	-	403558	517942
2674-24	Staður	Traðir	Heimild	1800	1950	Sést ekki	Engin hætta	-	403521	517938
2674-25	Staður	Heimreið	Heimild	800	1950	Sést ekki	Engin hætta	-	403514	517899

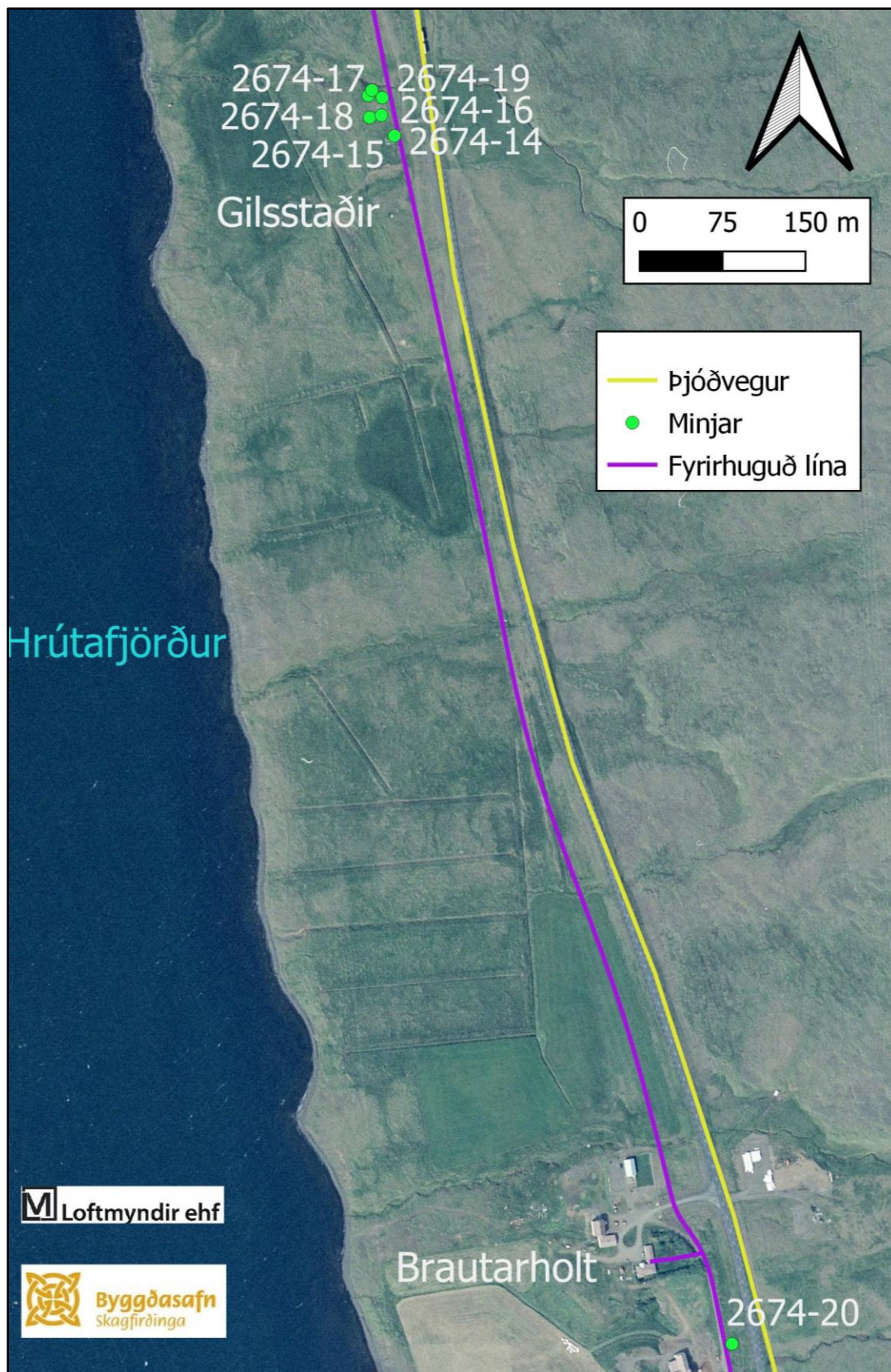
2674-26	Staður	Hýbýli	Heimild	1800	1950	Sést ekki	Engin hætt	-	403431	517865
2674-27	Staður	Hýbýli	Heimild	1800	1950	Sést ekki	Engin hætt	-	403409	517860
2674-28	Staður	Óþekkt	Þúst	1500	1950	Illgreinanleg	Hætt	12m	403304	517900
2674-29	Staður	Hesthús	Heimild	1600	1950	Sést ekki	Engin hætt	-	403323	517846
2674-30	Staður	Óþekkt	Hóll	800	1900	Greinanleg	Hætt	6m	402409	517819
2674-31	Bálkastaðir I	Bæjarhóll	Heimild	800	2021	Sést ekki	Mikil hætt	i lagnaleið	403522	516183
2674-32	Bálkastaðir I	Óþekkt	Niðurgroftur	1800	1950	Greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	403500	516171
2674-33	Bálkastaðir I	Óþekkt, smiðja?	Tóft	1600	1950	Greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	403481	516172
2674-34	Bálkastaðir I	Útihús	Heimild	1600	1950	Sést ekki	Engin hætt	-	403361	516170
2674-35	Bálkastaðir I	Útihús	Heimild	1600	1950	Sést ekki	Engin hætt	-	403346	516143
2674-36	Hrútatunga	Brúnhús	Heimild	1800	1950	Sést ekki	Engin hætt	-	402639	515287
2674-37	Hrútatunga	KvÍar	Heimild	1600	1950	Sést ekki	Engin hætt	-	402619	515263
2674-38	Hrútatunga	Mannvistarleifar	Heimild	800	1900	Sést ekki	Mikil hætt	i lagnaleið	402658	515162
2674-39	Hrútatunga	Heimreið	Heimild	1600	1950	Sést ekki	Engin hætt	-	402667	515142
2674-40	Óspaksstaðir	Kuml	Steinlögn	800	1100	Vel greinanleg	Hætt	11m	401952	513499
2674-41	Óspaksstaðir	Óþekkt	Varða	800	1900	Vel greinanleg	Hætt	6m	402081	513042
2674-42	Óspaksstaðir	Óþekkt	Varða	800	1900	Vel greinanleg	Mikil hætt	5m	402083	513043
2674-43	Óspaksstaðir	Mógröf	Náma	800	1950	Greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	402015	512943
2674-44	Fjarðarhorn	Stekkur	Tóft	1600	1950	Vel greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	401779	519244
2674-45	Fjarðarhorn	Bæjarhóll	Hóll	800	1950	Greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	401766	519347
2674-46	Valdasteinsstaðir	Óþekkt	Hleðsla	800	1950	Greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	401681	520794
2674-47	Valdasteinsstaðir	Túngarður	Garðlag	1500	1950	Vel greinanleg	Hætt	12m	401647	521580
2674-48	Valdasteinsstaðir	Stekkur	Tóft	1500	1950	Vel greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	401628	521670
2674-49	Valdasteinsstaðir	Óþekkt	Garðlag	800	1950	Ill greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	401625	521716
2674-50	Valdasteinsstaðir	Óþekkt	Dæld	1500	1950	Greinanleg	Mikil hætt	i lagnaleið	401623	521719

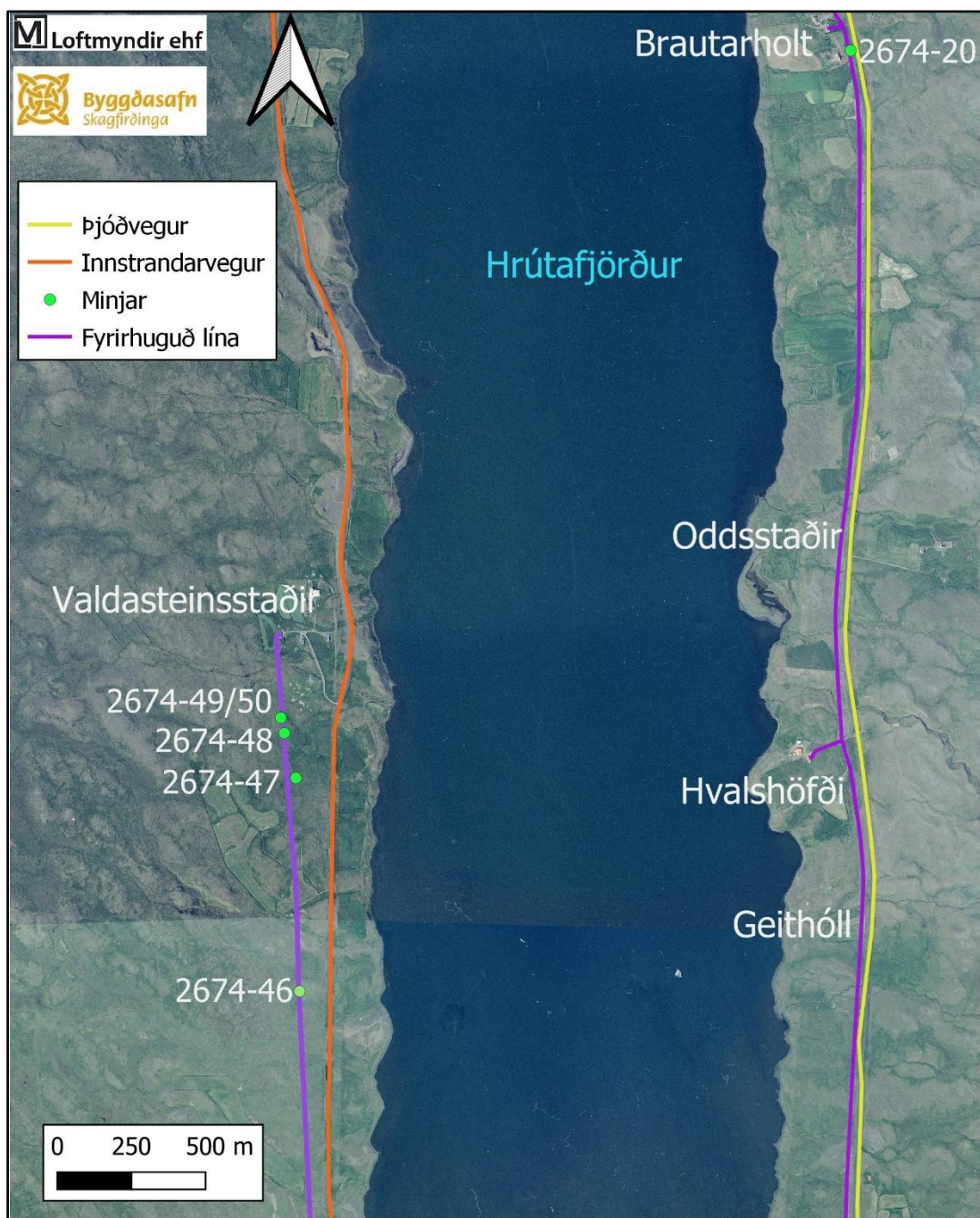
Kort 1. Heggstaðanes

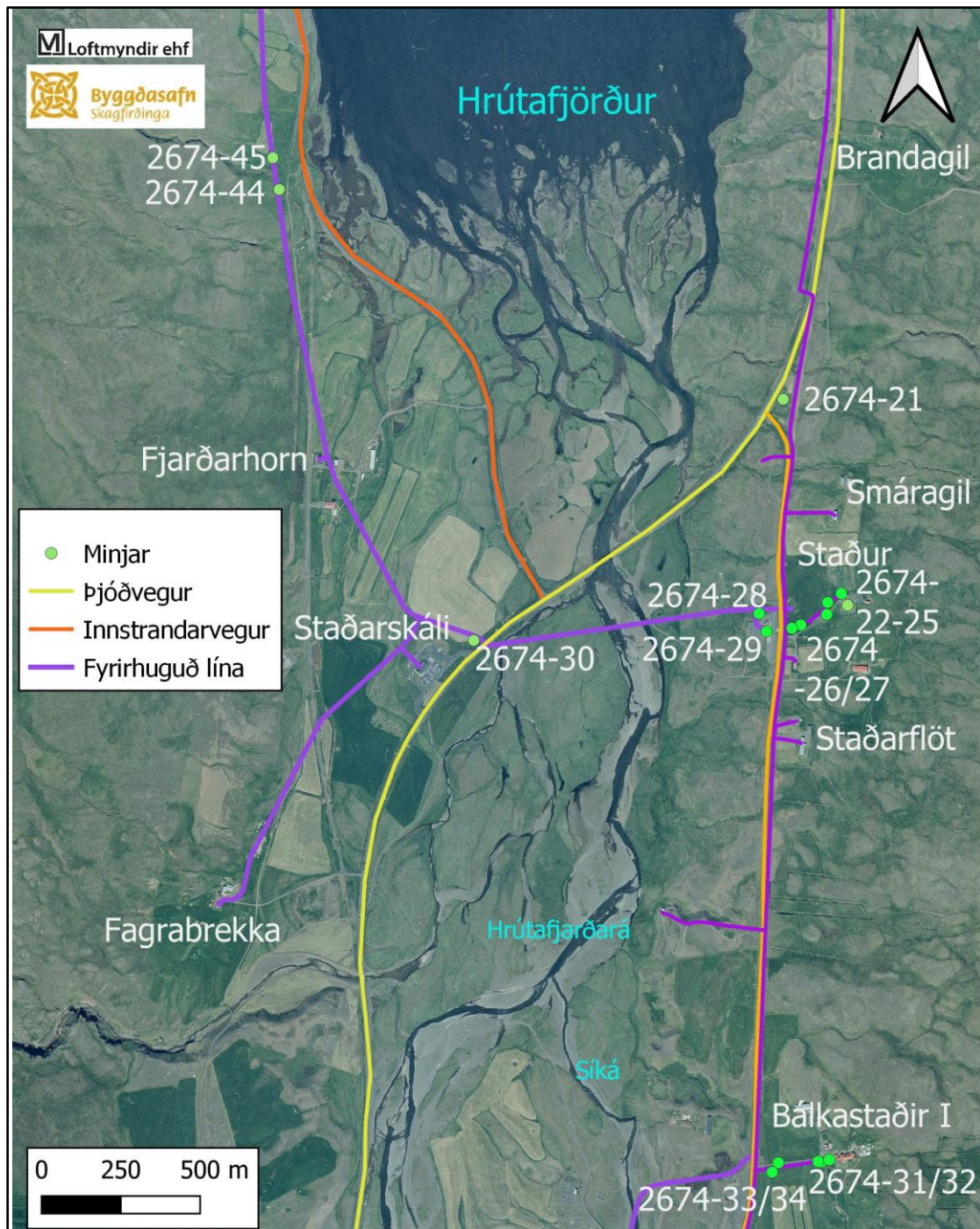
Kort 2. Hrótafjörður: Frá Þóroddstöðum að Reykjum

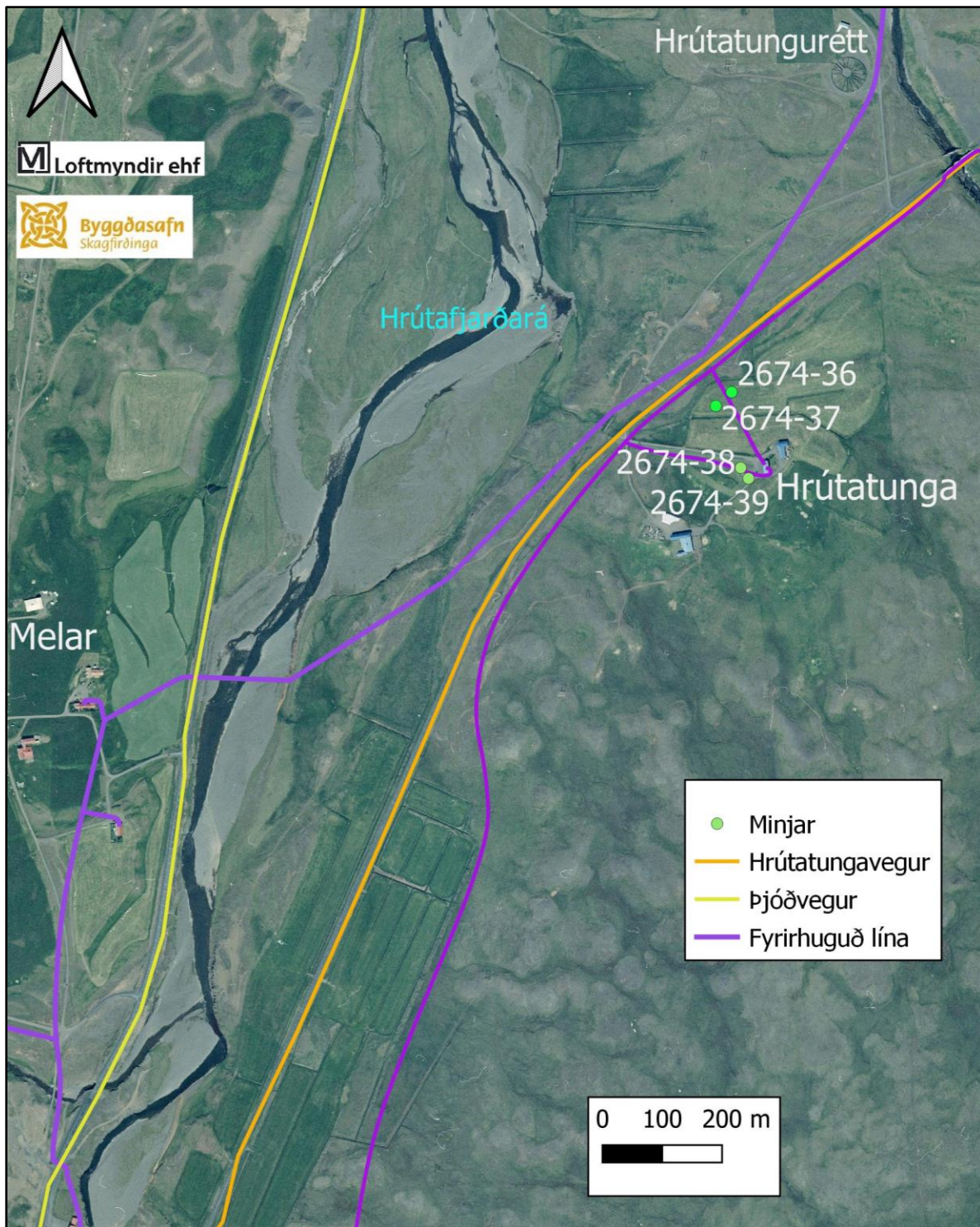
Kort 3. Hrótafjörður: frá Brautarholti að Gilsstöðum

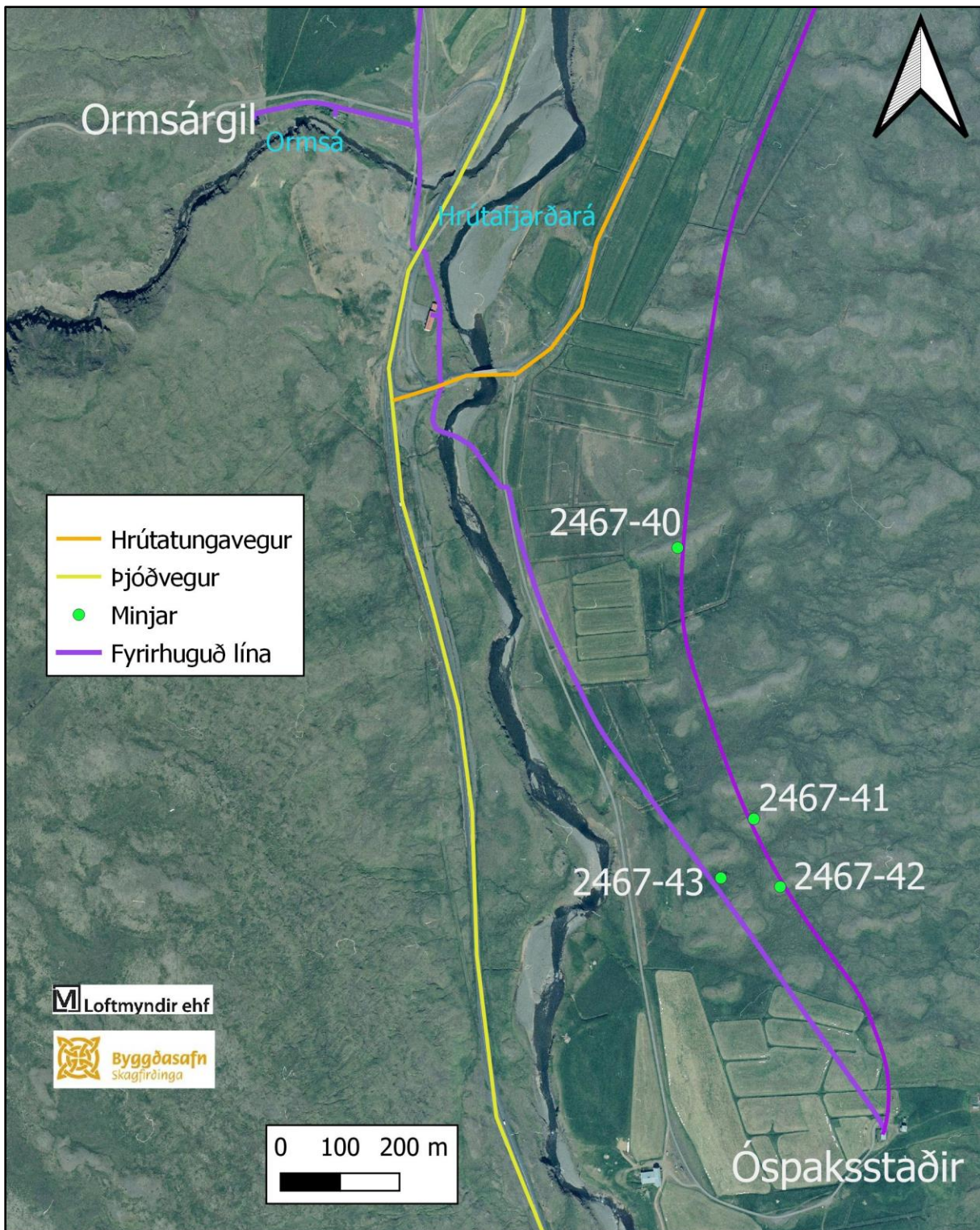
Kort 4. Hrótafjörður

Kort 5. Hrótafjörður

Kort 6. Hrótafjörður

Kort 7. Hrótafjörður, frá Hrótatungu að Óspaksstöðum.